

Amateurtuindersvereniging

Houtwijk de Noord

Adres: t.o. Uithofslaan 32 te Den Haag

Tel.: 06-20144629 [Mijn moestuin](#)

e-mail: atvhoutwijkdenoord@gmail.com

Mijn moestuin en ik ^(11/12) Ervaringen van een beginnende moestuinier

Uit Tuinkrabbels, september 2014 (11) door Mildred Steevensz

De zomer is voorbij en het tuinseizoen loopt op zijn eind. Voor mij een reden om de balans op te maken. Hoe is het afgelopen jaar gegaan wat zijn de successen en wat de missers. En natuurlijk blijven we genieten van het tuinieren. Want het seizoen is nog niet helemaal ten einde, alleen kunnen we het iets rustiger aan doen.

Dilemma's: teeltplan in de knel

Afgelopen winter een mooi teeltplan gemaakt. Maar in de praktijk kom ik toch een paar haken en ogen tegen. Wat is het geval? Bij de start van het seizoen, naar mijn idee mooi op tijd, volgens plan tuinbonen, doperwten en peultjes geplant. Met de bedoeling deze op te laten volgen door blad- en sluitkolen en bladgroenten. Tuinbonen, doperwten en peultjes hebben het echter zo naar hun zin, dat zij blijven groeien en bloeien. Dit geldt ook voor de suikererwten die ik dit jaar voor het eerst heb geplant. Ik kan blijven oogsten. Uiteraard ben ik daar zeer content mee. Maar de voorgezaaide koolplantjes zijn inmiddels zo ver dat zij geplant moeten worden. Een wissel van de wacht is er echter nog niet bij. Aangezien mij van verschillende kanten met klem wordt verzekerd dat de koolplanten voor de langste dag moeten worden uitgezet, word ik er een tikje onrustig onder. Wat te doen. Nog producerende planten naar de composthoop verwijzen ten gunste van hun geplande opvolgers (dat vind ik tamelijk ondankbaar) of het erop wagen en nog even wachten met het planten? Ik besluit tot het laatste. Uiteindelijk hebben de peulvruchten na bewezen diensten plaats moeten maken voor kool- en bladgroenten. Deze

groeien voorspoedig alsof zij de verloren tijd willen inhalen. De sluitkolen, vol in het blad, ontwikkelen echter nog weinig kool in het hart. Gaat dit, het is inmiddels september, nog gebeuren of wordt het witte en rode kool van de groenteman?

Knoflook dit jaar klein maar fijn

In mijn eerste jaar als moestuinier was ik vorig jaar verrast door de opbrengst van de in het vroege voorjaar gepote knoflook: mooie grote bollen! Dit succes smaakt naar meer. Daarom in het najaar, op het eind van het vorig tuinseizoen, in tuinentra op zoek gegaan naar knoflook. Niet in voorraad, pas in het voorjaar weer, was de boodschap. Wel vreemd vind ik, als je bedenkt dat knoflook in het najaar moet worden gepoot om zo een koude periode te kunnen ondergaan, net als de bloembollen. Daarom op naar de groenteman, waar ik tegen een zacht prijsje bezitter wordt van een grote zak knoflook. Uit elkaar gepeuterd en teen voor teen in de grond gestopt in iets verhoogde rijtjes. In het voorjaar bij een supermarkt ook nog eens knoflook voor de teelt gekocht en die ook weer gepoot. De eerder geplante knoflookteentjes steken inmiddels hun groene sprietjes al een eindje boven de grond. Dit wordt een vergelijkend onder-

zoekje. Resultaat: de op verschillende momenten gepote knoflook is vrijwel tegelijkertijd oogstrijp! De in het najaar uitgezette teentjes hebben iets grotere bollen gemaakt dan die van het voorjaar. Waar ik me over verbaas is dat alle bollen wel kleiner zijn uitgevallen dan bij de vorige oogst. Misschien was de afgelopen winter niet koud genoeg. Wie zal het zeggen. Elk jaar kan het dus anders zijn, blijkt nu. Maar de knoflook smaakt er niet minder om.

Beurtjaar

Dat het elk jaar anders kan zijn laat ook de oude appelboom zien. Ik ben erg blij met de boom. Met zijn knoestige stam bepaalt hij de sfeer in de tuin. Allerhande insecten bezoeken hem graag. Vogeltjes strijken er neer en zingen hun liedje. Vorig jaar verraste hij mij in de lente met een wolk aan bloesems. Het was een prachtig plaatje. Daar bleef het niet bij. De bloesems verdwenen, maar er ontwikkelden zich talloze vruchtjes die uitgroeiden tot mooie en lekkere appeltjes.

Dit voorjaar echter bloeide hij nauwelijks. En de weinige vruchtjes die er vervolgens ontstonden, vielen er voortijdig af. Ik spreek mijn bezorgdheid uit, maar buur-

man R. probeert mij gerust te stellen met de boodschap dat dit verschijnsel normaal is. De boom heeft een beurtjaar. Ik hoop van harte dat dit zo is en de boom niet ziek is. Komend voorjaar zal ik het merken.

Overvloed

De aardbeien lieten zich dit jaar van hun beste kant zien. Zowel in de lente als in de zomer heb ik heel veel grote zoete aardbeien geoogst. Zelfs in de late zomer kan ik tijdens de werkzaamheden af en toe nog een aardbeitje snoepen. Uit de tuin van de buurman heb ik lekker zoete pruimen en rode bessen mogen plukken. Aan de jonge appelbomen, die ik vorig jaar heb geplant, hangen dikke glanzende appels. Ook de stokbonen hebben er zin in.

Is er voor ik met vakantie ga nog niets te plukken, bij terugkomst

hangt er een massa bonen. Er is zelfs nog een bescheiden oogst.

Het bed met de plukbloemen is één kleurenspektakel. De warme gele zonnebloemen, toch echt geen kleine jongens, verdwijnen achter een zee van de verrassend hoog opgaande roze bloemen van de cosmea. De zinnia's bloeien in vele tinten roze. Bijen, hommels en andere insecten vliegen er af en aan. Daarbij bezoeken zij ook de bloemen van de doorgeschoten paksoi in het bed ernaast. Hier wordt een mens toch erg blij van? Hopelijk laten de kolen zich uiteindelijk ook van hun beste kant zien.

Maar voor mij kan dit tuinseizoen nu al niet meer stuk! Ben benieuwd naar het staartje ervan.

Mildred Steevensz

Uit Tuinkrabbels, november 2014 (12)

Wat zijn we dit jaar verwend: het staartje van het seizoen is ongewoon zacht geweest. Er kon nog lang worden genoten van lekker in de grond wroeten of zomaar met een biertje, wijntje of glaasje fris kijken naar alles wat er op de tuin te beleven is. Maar inmiddels is het tuinseizoen echt voorbij. De bomen zijn hun bladeren kwijt, de tuinen worden voorbereid op het komende voorjaar. Boerenkool en andere winterharde groenten kunnen we gedurende de winter blijven oogsten.

Had ik in de vorige aflevering mijn gedachten al enigszins laten gaan over de achterliggende maanden, nu het tuinseizoen afgelopen is, kan de uiteindelijke balans worden opgemaakt. Een en ander verloopt wel anders dan ik verwachtte ...

Een streep door de rekening

In het vroege voorjaar overleg gehad met de orthopeed over de operatie aan mijn linkervoet. Hij wil de daad bij het woord voegen en me op korte termijn helpen. Dat gaat niet, vind ik. Hoe kun je een moestuin bij de start van een nieuw seizoen nu minstens twee maanden aan haar lot overlaten. Dan maar als datum eind november gepland, zodat de tuin met wat aanpoten toch nog enigszins winterklaar kan worden gemaakt. En dan blijkt dat je van alles kunt plannen, maar dat onverwachte gebeurtenissen roet in het eten gooien. Wie houdt er nu rekening met het oplopen van gescheurde

enkelbanden met een enkel in het gips als gevolg, zodat mijn tuinseizoen eind september al tot een roemloos einde is gekomen. Na de operatie zit ik, nu met de andere voet in het gips, weer twee maanden gedwongen met een boekje op de bank.

Spitten en verder winterklaar maken kan ik vergeten, evenals het maken van een afdak voor opslag van materiaal en het construeren van een extra koude bak. Dit laatste om in het nieuwe tuinseizoen al vast een en ander te kunnen voorzaaien of het thuis gezaaide daar te kunnen uitzetten. Gelukkig zijn er hulptroepen:

man wil na werktijd af en toe wat oogsten en werkzaamheden verrichten, voor zover mogelijk en Jan S. is zo lief om de zorg voor de kas op zich te nemen. Bedankt Jan. Ik ben blij dat je dit wilt doen voor me. Tja, gaat het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het gaat, wordt er vaak gezegd. Voor het rustig overdenken hoe een en ander op de tuin is verlopen is nu alle tijd. Alles heeft zo zijn positieve kanten.

Reuzen

Afrikaantjes zouden helpen tegen witte vlieg en mieren heb ik gelezen. Daarom afrikaantjes geplant bij de kerstomaatjes in de oude koude bak. De ene afrikaan is de andere niet blijkt dan. Denk ik bij afrikaantjes aan de lage plantjes die je vaak ziet in gemeentelijk groen, zijn de mijne van een heel ander soort. Na een groeispuurtorenen ze hoog boven de kerstomaatjes uit. Op een afstand ziet het er fleurig en kleurrijk uit. De kerstomaatjes handhaven zich met moeite en een enkele tevergeefs op de hun toegemeten plek. Het is zoeken naar de vruchtjes. Toch kan ik in de zomer nog wat lekkere zoete tomaatjes snoepen. Volgend jaar dus geen of andere afrikaantjes erbij.

Klimmen

In dezelfde koude bak ook een pompoen geplant. Het deksel van gaas verticaal gezet zodat de afrikaantjes en tomaten de hoogte in kunnen. De plant werkte zich tot mijn verrassing hierlangs omhoog en brengt drie pompoenen voort, waarvan er twee tot wasdom komen. Kennelijk kan deze plant klimmen en meerdere vruchten voortbrengen als hij het naar zijn zin heeft.

De pompoenen in de strook aan de zijkant van de tuin hebben het namelijk niet gered: wel vruchtzetting, maar door afsterving van de planten geen rijpe pompoenen.

Waarom de planten dood gingen, weet ik niet. Ze hebben regelmatig water en soms een beetje extra mest gekregen.

Al eerder ooit gelezen en pas nog

op tv gezien: pompoen op de composthoop planten. Maar wat te doen als je de rijpe compost nodig hebt en de verse hoop steeds wordt aangevuld met materiaal uit de tuin? Dat wordt een lastige zo niet onmogelijke opgave lijkt me. Maar een klimrek is echter iets om voor volgend jaar te onthouden. Scheelt weer ruimte.

Suikerzoet

Thuis zijn we gek op peultjes, dus dit jaar naast de peul Heraut ook suikererwt 'Sugar bon' geprobeerd. Geen idee waarom hij suikererwt wordt genoemd, want je eet hem als peul. Het blijkt een lekker zoete soort te zijn waarvan je blijft plukken. En wat ook leuk is: hij is iets later dan de gewone peul zodat het peulenseizoen wat langer kan doorgaan. Overigens is de oogst zo rijk dat er een voorraadje kan worden ingevroren. Die mogelijkheid is wat laat bij me opgekomen. Steeds plukken als je wat nodig hebt is niet zo raadzaam: peulen die te lang blijven hangen worden stug, draderig en melig ontdek ik.

Hoe meer zielen hoe meer vreugd?

Eén bed met stokbonen, daartussen courgetteplanten en erachter wat suikermaïs. Lekker vol, misschien te. De courgette en bonen doen wat er van ze verwacht wordt. De suikermaïs ziet er veelbelovend uit, maar heeft uiteindelijk geen kolven opgeleverd. Stonden ze niet genoeg in de wind in verband met de bestuiving en had ik ze beter vooraan kunnen zetten, was het bed toch te vol of had ik ze vroeger moeten planten? Geen idee. Volgend jaar dezelfde combinatie proberen, maar met de maïs vooraan, vol in de wind wellicht? Maar dan vangt de rest minder zon denk ik. Waar doe ik goed aan?

Bandeloze aardappelen

Vorig seizoen aardappelen gepoot in autobanden. Het resultaat was niet gek. Dit jaar toch maar

gewoon in de grond besloot ik. Ergens had ik iets opgevangen over aanaarden en poten op ruggen.

Dus geulen gemaakt waarin de aardappelen (*gekregen van buurman R.*) werden gepoot. De grond aan weerszijden van de geulen zal ik later gebruiken voor het aanaarden, zodat de aardappelen uiteindelijk op ruggetjes staan redeneer ik. Ontdek ik bij anderen op de tuin dat zij op ruggetjes moeten worden gepoot. Niks geulen graven dus. De klok hebben horen luiden, maar duidelijk niet weten waar de klepel hangt. Weer iets geleerd! Maar... vijf kilo piepers, grote en kleine, uit dertig kleine aardappelen. Helemaal niet gek toch? Het oogsten is wel een kunst apart vind ik. Hoe voorkom je dat je met de spitvork in een aardappel prikt en dan uitgerekend ook nog in de mooie grote exemplaren?

De krieltjes heb ik in de schil gebakken en bestrooid met wat grof zeezout. Lekker!

Groeien als kool?

De rode en witte kool zagen er hoogzomer veelbelovend uit. Bij nadere inspectie blijkt er binnen de weelderige buitenbladeren helemaal geen compacte kool te zitten. Kwestie van geduld hebben denk ik. In december manlief op inspectie gestuurd. Resultaat:

nog steeds veel blad en geen kool. Volgend jaar misschien toch al vroeger uitplanten dan ik nu heb gedaan.

Dit jaar zijn de spruitjes klein maar mooi kogelrond. Het verder uit elkaar planten is zinvol geweest. Ik kende de groente palmkool niet (*cavolo nero*), maar las erover in diverse bladen. Dat maakte me nieuwsgierig. Daarom dit jaar voor het eerst palmkool geteeld. De groente doet haar naam eer aan zoals de toef bladeren net als bij een palmboom uit de grond komt. De smaak doet in de verte aan die van boerenkool denken, schijnt eraan verwant te zijn. Over de boerenkool ben ik meer dan tevreden. Mooie struiken. Dat wordt vaak stampot boerenkool eten deze winter. Mmm!

Einde en nieuw begin

Al met al vind ik dat het tweede jaar ook weer een mooi tuinseizoen is geweest ondanks de onvoorziene voorvallen. Ik moet tot de conclusie komen dat er nog veel te leren en ontdekken valt. Dus kijk ik verlangend uit naar het nieuwe tuinseizoen (hopelijk zonder gipsperikelen).

Graag wil ik hierbij alle medetuinders een heel fijn en groeizaam tuinjaar toewensen!

Mildred Steevensz

Wordt weer vervolgd in januari/februari 2015